

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Divendres 19 d' Agost de 1898

Núm. 3.587

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
a provincies trimestre. 3.50
Estranger i Ultramar 7.00
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, 80, prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

SECCIÓ DOCTRINAL

La pau vista pels estrangers

Pera 'ls estrangers no passa desapercbut lo moviment particularista de Catalunya, ocupants atentament los corresponsals que á Espanya tenen. Els principals diaris, com ho prova lo que 'l «Kölnische Zeitung» te á Madrid donant compte d' una reunió que va á tenir lloch á Barcelona en los següents termes:

«A Barcelona s' verificará una reunió de las més influents personalitats; banquers, comerciants, industrials, juriconsults, polítics y escriptors para proposar al govern la creació d' una Diputació catalana única ab totas las prerogativas económicas correspondents».

També es del mateix períodich alemany, la següent correspondencia de Madrid, que traduhim per lo molt que prova saber de contar l' aludit corresponsal, quals atinades observacions seria bo s' tinguessin presents al negociari lo tractat de pau definitiu.

Diu aixís: «Madrid, 8 d' Agost. Lo consell de ministres d'ahir quedá circumscribit a la prevenció d' acordar la definitiva acceptació de las condicions para la pau, formuladas per los Estats Units, que arrencan lo darrer restu del imperi colonial espanyol a la metròpoli. Lo dia 7 d' Agost de 1898 significa una decisiva variació en la Historia d' Espanya. Per aixó, exteriorment, aquí no s' nota poch ni molt aquest trist pas. Lo poble se diverteix com avans en corridas de toros y las nits a las verbenas ab cants y balls, mentres las classes acaudaladas, encare més que en los dias precedents, s' encaixonan en los trens de la nit, fugint de la ardencia de la capital d' Espanya para dirigirse a una fresca ribera de las costas del Nort, ahont are Watson ja no es fácil que hi vagi ab la seva escuadra. Are 'l més fort cuydado del relator que s' troba present a la entrada del palau real ó en los corredors del edifici de la Presidencia del Consell de ministres, s' encamina sobre la importancia dels aconteixements que allá s' desenrotllan. Entre 'ls peridistas se discuteix ab grave zel sobre la gran injusticia que en aquestos assumptos batega, volguent fer carregar sobre l' Estat espanyol lo total del Deute cubá, denchs si també la península s' ha obligat a apareixer en aqueix punt subsidiariament, no deu aixís desconeixers que, en primer lloch, moltes rendas de la isla están en aixó hipotecariament gravadas, una hipoteca que no desapareix malgrat vinga un ulterior cambi en la forma de govern. Per lo tant, parlan a lo menos en aquest sentit tots los cassos exemplars de la Historia. Ja en l' Acta general del Congrés de Viena s' acordá que l' deute públich de las possessions de Ràvena, Bolonia y Ferrara que s' havian restituhit a la Santa Sedé, per un conveni particular entre las cortis de Roma y Viena varen arreglarse. En la convenció de París de 1860 entre Fransa y Sardenya se va establir que Saboya y Niza debían pagar una part del deute de Sardenya. En lo conveni de Viena de 1866 va ser taxativament expressat que l' deute de la Lombardia y l' Veneto s' havia d' unir a la possessió d' aqueixos territoris. En lo mateix any vingué un conveni entre Fransa y Italia relatiu al deute dels Estats Pontificis, en virtut del qual la Santa Sede va ser lliberada d' una part del mateix. Y finalment, per lo tractat de Viena de

1878, va assegurar-se una part del deute turch de que varen encarregar-se la Servia, la Bulgaria y Montenegro, malgrat haver obtingut la seva independència.

Altres exemples poden aduirse de la historia de las mateixas repúblicas hispano-americanas: per exemple, reconeixent Xile, Méxich y Costa Rica, en sa declaració d' independència, carregar lo deute sobre son nom. De tot lo que acabo de dir se 'n dedueix que lo particular, privat y en cert modo, deute personal de territoris cedits, sempre gravita sobre d' aquest y a la nacionalitat a favor de qui fa 'l cambi, encare que no existís un deute independent, una part del deute públich deu corre a compte del Estat cedid. Cuba te are 'l seu deute propi y seria incomprendible aquí duptar que seria sentar una gran injusticia si are la práctica s' desviava d' aqueixa regla generalment observada en perjudici d' Espanya.

Com diu *El Liberal*, Inglaterra ha fet en aqueixos darrers temps encare lo humanament possible para jugar un paper mediador en lo conflicte espanyol-americanu ab l' intent manifest de recompensarse d' una manera bonica y espléndida a cambi dels seus bons serveys. Certament, que d' un modo oficial s' se tem no obstant que encare de tras cantó ne traurá Inglaterra algun bon salari, en vista de la reunió a Gibraltar de barcos de guerra inglesos, veyentho Espanya ab gran desconfiansa.—La *Epoca* crida la atenció del ministre de Marina sobre las probas feitas ab lo «Lepanto» en la darrera setmana, que en altres termes vol dir, que l' últim de tot lo resultat ha sigut verdaderament llastimos.

A *Le Temps* li diuen de Madrid que 'l Nunci del Papa va tenir ahir una conferencia llarga ab lo president del consell de ministres, Sr. Sagasta, parlant d' afavorir las Odras Religiosas de Filipinas, contestant Sagasta que per ara no podia pendre cap resolució, donchs aquest assumpto dependeix del resultat de las negociacions.

Las duas ánimas

Aquest article me 'l sugereix un curiós estudi comparatiu entre Madrid y Barcelona, publicat en la notable revista *L' Illustrazione italiana*.

No diré pas res de nou, s' entén, pels qui com nosaltres pensan y senten en las circumstancias actuals, no pels qui senten y pensan en castellá, en espanyol, entre 'ls qui fins fa pochos dias, quan estavam en plena bojeria de la guerra, s' hi comptavan la major part de catalans.

Escriu lo publicista extranjer referintse a las duas poblacions citadas:

«Son de fet duas ánimas—dos mons—duas psicologías que vibran en dissonancia fonda y estrident. Barcelona es seria, Madrid alegre y saragater; l' una, la reyna més hermosa del mar catalá, se declarava contra la guerra ab gravetat serena y previsora; l' altre flamejant de banderas, de colors, d' explosions d' entusiasme, se portava com si anés a la dansa ó la victoria. A Barcelona la ansietat, la incertitut, la prudencia; a Madrid la lleugeresa frívola y espurnejanta com la bramera del «champagne» dins d' una copa que reflexi una entorxa encesa; a Barcelona 'l posat serio del home, a Madrid la fatuitat del noy.»

Are, pel nostre compte, digném que aquest mateix caràcter de Barcelona—la reyna del treball, que l' anomenen l' artionista—existeix en tota la nostra patria,

més ó menys amagat, mes ó menys mistificat y que aquell caràcter de Madrid—lloch de la mendra, com diu l' aludit escriptor—es si fé, ó no fé, lo que domina en la inmensa part de las terras de la Península.

Mes, se 'ns pot replicar: «Com! Barcelona, Catalunya entera, no s' ha entusiasmat per ventura ab la guerra, no ha cridat y baladrejat, no s' ha disposat a desfacer agravios y enderezar entueritos, com lo mateix D. Quijote? Prou; y nosaltres que tantas vegadas he hem deplorat, no podém pas oblidarho, ni hem de negar que 'l poble catalá hagi estat una pila de temps del tot descoñegut.»

Pero ententemnos. Lo baladreig contra 'ls marranos y en llohansa propia ó més ben dit dels hidalgos, no ha pas arribat, com s' ha volgut fer creure, tan al fons de la nostra gent. Barcelona está plena de perds, de gent viciada y corrompuda per la política de partit a la madrilenya: aquesta massa no es pas Barcelona y ab tot quant per Ramblas, cafes y teatres se donava 'l trist espectacle de que aquella gent sobrevinguda ó bé viciada atabalessin al públich ab vivas y mueras tot enlayrant la bandera gualdo-roja a atribuhia y 'ls diaris li concedían, la representació de Barcelona.

Los diaris venen aquí lo pitjor flagell, la plaga que potser mes ne reben los altres pobles. Lo fet se repetia sovint: s' ajuntavan uns quants estudiants que volían fer festa, quatre ganduls y revolucionaris, que s' ajuntavan un tros de drap ab los colores nacionales ó 'ls gualdo-rojos y ape, Rambla amunt y Rambla avall cridant vivas al león español y mueras als Tocinos Unidos. L'endemá ja se sabia: si lo dels diaris hagués sigut veritat, todas las clases sociales havian fet lo beneit y la manifestació era impotente, grandiosa. Los bahaus, la gent d' excessiva bona fé, llegian lo diari y ja no s' podían aguantar més: si s' tractava d' una població important, fenchidos de santo entusiasmo patrio s' aplegava tothom en manifestació, feyan tocar la marcha de Cádiz, aquella bestiesa que 'n deyan himno nacional y ja haviam cumplert com a patriotas; allavors no mes faltava que vinguessin los yanquis pera menjar-se de viu en viu; si de pobles rurals se tractava, també haviá de veure com lo més influyent propietari ó bé 'l mestre—que no sempre son, bon tros se 'n falte, los missatjers del bon sentit—tenien boca badats a una colla d' infelissos, ponderant la grandesa nostra y la inferioritat del enemich.

Es que si Barcelona y alguna altra ciutat important de Catalunya, no demostraren haver perdut del tot lo seny, la majoria de poblacions d' aquesta terra, encomanantse com casi sempre y per l' acció de la premsa, lo pitjor de las ciutats grans, se varen deixar dominar per l' esperit aventurer que impera en las columnas de casi tots los diaris.

Més, cal observar una cosa. Al mitj d' aquella bojeria, lo catalanista, casi bé l' únic que no havia perdut l' enteniment, si tenia prou sanch freda, s' atrevia a parlar en contra de la opinió de tothom. Era escoltat ab estranyesa y fins ab repugnancia, se 'l considerava com a boig, antipatriota y de cor endurit y ab tot si aquest era 'l primer efecte de sas paraulas, no s' feya pas esperar lo moment en que acabava per donar-se li la rahó.

Prova de que aquella bojeria no havia entrat a l' ánima de las gents; prova de que era més aparent que real.

«Grosse Syrah», Rouget» en altres llocs de Fransa. Produheix molt en las terras grossas y obté actualment certa distinció per considerarla com una de las vinfieras més resistentis a black-rot.

«Travaró», «Cap negre», «Bona llevor», «More», «Parrella Granadè», «Boteyol». Bastent productiu y se l' senyala com á bastant resistent al mildiu.

«Sumoll», «Ximoy» en Catalunya; «Piñuelo» (?) en las demás provincias. Molt fértil y es estimat per la qualitat que imprimeix als vins.

En la nostra costa lleventina, los vins de Alella que s' hi obtenen, están formats per lo such del «Sumoll» y del «Xarello». Es sensible al mildiu y sobre alguns cepes americans sembla que no s' hi adapta molt bé.

Lo Rupestris Lot y la Riparia, li comunicen bon vigor y abundant fructificac ó.

Es de las varietats més generalizadas e n Catalunya, sobre tot en la provincia de Barcelona y part de la de Tarragona.

Y fem punt final aquí. Altras varietats hi haurán y més llarga será la llista dels noms ab que s' coneixen las enumeradas, puig ben bé reconeixém que no es primorosa ni acabada la feyna que habém intentat, y que es molta la que queda pera fer.

Pera lograrho cumplidament, cal que tots y cada hù hi posi l' coll. Jo vos invito, los que per la sort de la viticultura vos interessáu, á recullir totas las observacions, á arxivar tots los datos que sobre l' particular puguéu, y recullits que sigan ne feu depòsit en antitad ó persona que comprega la utilitat é importancia d' aquest assumpto pera que los ordeni y revisi y s' pugga per lo tant acumularse los material pera una sèrie de monografias sobre las principals varietats, quals monografias constituheixin la «ampelografia» de la terra. tractat complet, que ha d' esser pera l' viticultor lo que la doctrina y l' evangeli es per lo verdader y zelós cristià.

Es de las varietats més generalizadas e n Catalunya, sobre tot en la provincia de Barcelona y part de la de Tarragona.

Y fem punt final aquí. Altras varietats hi haurán y més llarga será la llista dels noms ab que s' coneixen las enumeradas, puig ben bé reconeixém que no es primorosa ni acabada la feyna que habém intentat, y que es molta la que queda pera fer.

Pera lograrho cumplidament, cal que tots y cada hù hi posi l' coll. Jo vos invito, los que per la sort de la viticultura vos interessáu, á recullir totas las observacions, á arxivar tots los datos que sobre l' particular puguéu, y recullits que sigan ne feu depòsit en antitad ó persona que comprega la utilitat é importancia d' aquest assumpto pera que los ordeni y revisi y s' pugga per lo tant acumularse los material pera una sèrie de monografias sobre las principals varietats, quals monografias constituheixin la «ampelografia» de la terra. tractat complet, que ha d' esser pera l' viticultor lo que la doctrina y l' evangeli es per lo verdader y zelós cristià.

Es de las varietats més generalizadas e n Catalunya, sobre tot en la provincia de Barcelona y part de la de Tarragona.

Y fem punt final aquí. Altras varietats hi haurán y més llarga será la llista dels noms ab que s' coneixen las enumeradas, puig ben bé reconeixém que no es primorosa ni acabada la feyna que habém intentat, y que es molta la que queda pera fer.

Pera lograrho cumplidament, cal que tots y cada hù hi posi l' coll. Jo vos invito, los que per la sort de la viticultura vos interessáu, á recullir totas las observacions, á arxivar tots los datos que sobre l' particular puguéu, y recullits que sigan ne feu depòsit en antitad ó persona que comprega la utilitat é importancia d' aquest assumpto pera que los ordeni y revisi y s' pugga per lo tant acumularse los material pera una sèrie de monografias sobre las principals varietats, quals monografias constituheixin la «ampelografia» de la terra. tractat complet, que ha d' esser pera l' viticultor lo que la doctrina y l' evangeli es per lo verdader y zelós cristià.

Es de las varietats més generalizadas e n Catalunya, sobre tot en la provincia de Barcelona y part de la de Tarragona.

Y fem punt final aquí. Altras varietats hi haurán y més llarga será la llista dels noms ab que s' coneixen las enumeradas, puig ben bé reconeixém que no es primorosa ni acabada la feyna que habém intentat, y que es molta la que queda pera fer.

Pera lograrho cumplidament, cal que tots y cada hù hi posi l' coll. Jo vos invito, los que per la sort de la viticultura vos interessáu, á recullir totas las observacions, á arxivar tots los datos que sobre l' particular puguéu, y recullits que sigan ne feu depòsit en antitad ó persona que comprega la utilitat é importancia d' aquest assumpto pera que los ordeni y revisi y s' pugga per lo tant acumularse los material pera una sèrie de monografias sobre las principals varietats, quals monografias constituheixin la «ampelografia» de la terra. tractat complet, que ha d' esser pera l' viticultor lo que la doctrina y l' evangeli es per lo verdader y zelós cristià.

Es de las varietats més generalizadas e n Catalunya, sobre tot en la provincia de Barcelona y part de la de Tarragona.

Y fem punt final aquí. Altras varietats hi haurán y més llarga será la llista dels noms ab que s' coneixen las enumeradas, puig ben bé reconeixém que no es primorosa ni acabada la feyna que habém intentat, y que es molta la que queda pera fer.

Pera lograrho cumplidament, cal que tots y cada hù hi posi l' coll. Jo vos invito, los que per la sort de la viticultura vos interessáu, á recullir totas las observacions, á arxivar tots los datos que sobre l' particular puguéu, y recullits que sigan ne feu depòsit en antitad ó persona que comprega la utilitat é importancia d' aquest assumpto pera que los ordeni y revisi y s' pugga per lo tant acumularse los material pera una sèrie de monografias sobre las principals varietats, quals monografias constituheixin la «ampelografia» de la terra. tractat complet, que ha d' esser pera l' viticultor lo que la doctrina y l' evangeli es per lo verdader y zelós cristià.

Es de las varietats més generalizadas e n Catalunya, sobre tot en la provincia de Barcelona y part de la de Tarragona.

Y fem punt final aquí. Altras varietats hi haurán y més llarga será la llista dels noms ab que s' coneixen las enumeradas, puig ben bé reconeixém que no es primorosa ni acabada la feyna que habém intentat, y que es molta la que queda pera fer.

J. MASPONS Y CAMARASA.

Nomenclatura y sinonimia

DE LAS VARIETATS DE VINÍFERA CULTIVADAS Y RECOMANABLES A CATALUNYA.

(Acabament)

«Sumoll blanc», «Escanya cans», «Escanya gos». En las inmediaciones de Tarragona es bastant cultivat y l' aprecian per l' abundó de las cullitas que dona. S' acomoda molt bé sobre los Rupestris Lot y Riparias, qui asociats ab ells, donan gran producció. Son vi es fi, si bé no molt alcohólich. Lo rahim no té gran aguánt. Encara que se li diu «Sumoll blanc» y té alguns caràcters de lo «Sumoll negre», creyém que es una varietat diferenta d' aquest.

«Rosaki de Anatolia», «Vinya de Karabournou», «Chondrogo», «Cotico», «Rasakia, Resaki, Rhozaki Dattier de Beyrouth». Com á rahim ornamental, es á bon segur lo rey dels rahims, no sols per la gran dimensió dels grans, sino per la hermosura del rahim, de un groch doras quecautiva la vista y de gust exquisit. Es de bastanta conservació y molt productiu. En Egipte, Grecia y Turquia está bastant generalizada aquesta varietat. De pochos anys se cultiva també en nostra terra. Sobre Riparia y Rupestris Guiraud sas qualitats ornamentals.

De las varietats negres hi ha las següents: «Aramon», «Ugni noir», «Pisse vin», «Gros Bouteillon», «Rivelaire», «Plani riche», «Sac de vi». Noms diferents ab que lo coneixen á Fransa. Encara que no es propi de nostra terra, lo consigném per haberse adoptat de alguns anys, aquí. Son mérit principal es que produheix més que cap altre. Sos vins son de poca estima, y de escàs color y forsa.

«Cua tendra». Es lo «Trobat negre». Limitada producció. Vi molt viu de color y bastant franch de gust. Resistent bastant al mildiu.

«Granatxa», «Lladoné» en Catalunya; «Alicante», «Alicantina», «Redondal», «Tinto», «Aragonés» en otras provincias, «Rivesaltes», «Sans pareil», «Boix jaune» en Fransa, «Granaccia» en Italia. Produheix bastant y dona vins superiors. Bastant sensible al mildiu y á la blima. Sos porta-empelts predilectes son las bonas varietats de Riparia y Rupestris.

Hi ha dugás més varietats: la blanca y la roja, totas dugas molt bonas.

«Carinyena», «Barbonech» en Catalunya, «Tinto aragonés», «Crujillon» en otras provincias; «Monestel», «Bois dur», «Càrignan» en Fransa. Associat ab lo vi de Granatxa dona lo vi del Priorat y de la montanya ampurdanesa.

«Monastrell de gra menut», «Parrell» en Catalunya, «Torrontès», «Mechin», «Casca», «Morastrell», «Peribañez», «Morata» en otras provincias; «Mourrastel», «Monestel», «Mourrastel» en Fransa.

Té una producció regular; son vi es molt fi y viu, de color pujat. No es planta de molta durada.

«Morastrell de gra gros», «Mataró» en Catalunya; «Forcallá» en Valencia, «Perrel» en Aragón; «Espana», «Tinto», «Catalán», «Negré», «Benada», «Plant de St. Gilles», «Balzac», «Fieuron», «Charnet», «Espagnen», «Trinchiera» en Fransa. Producció regular y vi de bastant color y finura. Doná molt malas soldaduras en casi de tots los pens americans.

«Mandó» en Catalunya; á Fransa es conegut ab los noms de «Moudeuse», «Maldoux», «Mandoux», «Moudou», «Largillet», «Gran Picot», «Chintouan» en la Savoya, y de «Persagne ó Persaigne» en las comarcas del Ródano é Isère y també ab los de «Monteuse», «Marne», «Molette», «Gros plant Savoyanne», «Tournerin», «Marsane ronde», «Salansise vache»,

«Grosse Syrah», Rouget» en altres llocs de Fransa. Produheix molt en las terras grossas y obté actualment certa distinció per considerarla com una de las vinfieras més resistentis a black-rot.

«Travaró», «Cap negre», «Bona llevor», «More», «Parrella Granadè», «Boteyol». Bastent productiu y se l' senyala com á bastant resistent al mildiu.

«Sumoll», «Ximoy» en Catalunya; «Piñuelo» (?) en las demás provincias. Molt fértil y es estimat per la qualitat que imprimeix als vins.

En la nostra costa lleventina, los vins de Alella que s' hi obtenen, están formats per lo such del «Sumoll» y del «Xarello». Es sensible al mildiu y sobre alguns cepes americans sembla que no s' hi adapta molt bé.

Lo Rupestris Lot y la Riparia, li comunicen bon vigor y abundant fructificac ó.

Es de las varietats més generalizadas e n Catalunya, sobre tot en la provincia de Barcelona y part de la de Tarragona.

Y fem punt final aquí. Altras varietats hi haurán y més llarga será la llista dels noms ab que s' coneixen las enumeradas, puig ben bé reconeixém que no es primorosa ni acabada la feyna que habém intentat, y que es molta la que queda pera fer.

Pera lograrho cumplidament, cal que tots y cada hù hi posi l' coll. Jo vos invito, los que per la sort de la viticultura vos interessáu, á recullir totas las observacions, á arxivar tots los datos que sobre l' particular puguéu, y recullits que sigan ne feu depòsit en antitad ó persona que comprega la utilitat é importancia d' aquest assumpto pera que los ordeni y revisi y s' pugga per lo tant acumularse los material pera una sèrie de monografias sobre las principals varietats, quals monografias constituheixin la «ampelografia» de la terra. tractat complet, que ha d' esser pera l' viticultor lo que la doctrina y l' evangeli es per lo verdader y zelós cristià.

RAFAEL MIR Y DEAS.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 18 d' Agost de 1898

Table with meteorological data: HORAS d' observació, BARÓMETRE aneroide, GRAU d' humitat, PLUJA en 24 horas, AYUGA evap. en 24 h., ESTAD del cel, OBSER. particular, TEMPERATURAS (Maxima, Minim., Term. tipo), VENTS (direcció, classe, can), NUVOLS (classe, can).

De l' article «Lo fingiment» que publicavam ahir en la secció de fondo se nos tatzá 13 ratillas y de l' altre titulat «Un parer» també se 'ns tatzá 6 ratillas.

Ho dihém perque com no eran de cullita propia, sino que 'ls anarem á cercar en las columnas de nostres estimats y valents companys Lo Geronés y La Veu de Catalunya y per tant los fiscalisadors de Girona y Barcelona no hi trobaren res ceusable, podria ser que aquells bons companys nostres, nos creguessin peruchs á la nostra vellesa.

No, nosaltres a las caixas los vam entregar ben sancers y mes aviat hi hauríam afegit algo que no treurer cap ratlla.

Sigui cualsevol lo número de senyors regidors que s' reuneixin, á las dotze del mitj-dia l' Excm. Ajuntament celebrarà sessió de segona convocatoria.

Ara que en la tesoreria d' Hisenda de la provincia hi haurá mimvat molt lo treball d' examinar los recibos de la contribució fora hora que s' dediqués á despatzar las liquidacions d' altas baixas á la matrícula industrial á fi de no perjudicar per mes temps los interessos dels particulars, donchs segons nostres noticias fa mes de sat mesos que en la recaudació de contribucions d' aquesta ciutat no s' ha rebut cap d' aquells documents.

Los oficials y tripulants dels barcos de la matrícula de Barcelona «Lorenzo», «Carlos F. Rosés» y «Frasquito», apressats per los yankees, al arribar á Algeciras foren auxiliats, per ordre del Govern, los oficials ab 4'30 pessetas, ab 2'20 los peitrons y centramestres y ab 1'10 los mariners.

Lo coronel del batalló d' infanteria número 2, de guarnició á Algeciras, la oficialitat del mateix y l' alcalde, obsequiaren als repatriats ab dos bons ranxos, contrastant aquesta conducta ab la que seguí la auto-

ritat de marina d' aquell port, de la que no 'n varen rebre cap atenció.

En lo vapor «Ciervana» s' embarcaren los tripulants destinats á Alicante, Valencia y Balears, efectuant en lo «Cabo San Sebastián» los del «Lorenzo», «Carlos F. Rosés» y «Frasquito», que arribarán dintre poch al port de Barcelona.

Aquells minyons que pera lliurarse del servey de las armas estigan compresos en lo cas quart del article 87 de la vigent lley de quintas, per tenir los seus pares ó germans ausents per mes de deu anys ó que no saben ahont son deuen presentar la corresponent sollicitud al mitj any d' anticipació, puig d' altra manera no seríau atesas sas reclamacions.

Eu lo correu d' ahir fou enviada al Ministeri de Foment una instancia del Municipi de Barcelona sollicitant la autorisació necessaria pera instalar en la banda esquerra del Passeig de Colón un altre pas de carruatjes.

Ha comensat á Alicante la recolecció d' atmetlla, que aquest any alcanza alts preus, donchs se ven la crosta de 7 á 8 pessetas.

Los atmetllers, en sa majoria están sense fullas, y ab poch fruyt, per haverlos invadit un cuch conegut vulgarment entre 'ls agricultors per la «cuqueta», que ha devorat per complert y en poch temps totas sas fullas, semblant, cuant se 'ls mira á certa distancia que están sechs.

Dinhen de Barcelona que circulan profusament en aquella població monedas falsas de cinch y deu céntims.

Pera que s' vegin las ventatjas que reporta l' atmetment en lo preu de las lleccencias d' ús d' arma y cassa, copiém d' un colega de Castelló las següents ratillas: «L' any passat fins lo dia 12 d' Agost, s' havian expedit 68 lleccencias d' ús d' armas y 59 de cassa.

En lo present any fins la fetxa han sigut expedidas 49 d' ús y 6 de cassa.»

Creyéu que en aquesta provincia ha de succehir lo mateix.

Lo darrer número de la preciosa publicació La Guirnalda y La Bordadora que edita á Barcelona lo reputat artista D. Jaime Drugarolas, ofereix una notable novetat, qual es una gran página de primorosos dibuixos pera brodar, estampats al cromó, d' un gust artístich irreprotxable y d' un efecte sorprendent.

Los abonats á la citada publicació están d' enhorabona, puig per lo mateix preu de suscripció obtindrán una obra de verdader art en lo brodat, y ho han d' agrahir tots los ayments del art modern.

Felicitem á son Director per los avensos y sacrificis, y li agurém un bon resultat en sa nova obra que bé se l' mereix per los esforços que demostra en la especialitat á que s' dedica.

Din un periódich financier que l' Banc d' Espanya ha acordat reforzar sas reservas d' or, adquirint tot lo amonedat que surti al cambi á la Península.

Creyéu d' interés recordar que l' dia 23 del present Agost acaba l' plasso pera poguerse acullir á indult los próruges del exéroit, quins podran ingressar sense recárrech de temps en lo servey ó redimirse per 2.000 pessetas.

Cartas d' Alcalá de Chisber, dihen que dilluns á última hora de la tarde se dirigian los sublevats cap á Santa Magdalena, poble que dista nou kilòmetres d' Alcalá, pero tingueren de reoular, crehent la vía fèrrea é internantse en las montanyas, perque algunas forsas de cavalleria é infanteria los anavan al alcanç.

Desde aquest poble se sentiren clarament algunas detonacions acompañadas dels tochs de corneta, cridant á la carrera. ¿Qué podia ser? se preguntavan uns á altres, crehent que s' tractava d' alguna escaramussa ab los insurrectes, y sortint del poble molts curiosos, se trobaren á la cavalleria desplegada en los próxims olivers, mentres avansada l' infanteria per la carretera de Albocácer. Arribats al lloch shont se creya trobar als insurrectes, trobaren á tres homes que feyan y dispararen barrinadas pera errancar olivers vells.

Los sublevats son gent que corra molt, poguent donar quinze y falta als andarinés més famosos. Tots los joves: lo qui té més edat no arriba als 43 anys; tots han servit en las files del exéroit; coneixen pam á pam lo terme d' Alcalá, gracias als germans Picapedrers, y s' creu difícilissima se captura, puig tan prompte son á las Cuevas, com á Albocácer, Salsadella y Alcalá.

Melquiades Lopez (a) Barber, subquefe de la parti-

tida, resulte al mateix temps un orador. Així que arriba a un poble, arenga als pagesos, explicant-li la situació política, exposant els agravis que el país ha rebut, tractant de justificar l'ús de la força i convidant als homes abtes a que l'segueixin.

Una secció de cavalleria de Sesma, al mando del tinent D. Joseph Lajara, ha detingut al amo de la masia del Carreró, Joseph Roda Albelot, persona honoradíssima que gosa d'excelent reputació. També han sigut detinguts dos de sos fills.

La masia del Carreró està en terme de las Cuevas, partida de Almedijar, molt prop del riu Seco de las Cuevas. En dita masia estigueren los insurrectos fa alguns dias. Hi ha en ella, d'extraordinari y verdaderament curiós una taula de jasp sens treballar, ab molts dibuixos, que representen guerrers, ciervos y corps. Fou extreta del riu y ha cridat molt l'atenció de quants han visitat dita masia. Dista d'Alcalá deu kilòmetres.

Resulta que 'ls rebeldes portan diner y pagan espléndidament los serveys que 'ls prestan.

¿Quí ha facilitat tan de diner a la partida?

De las arcas dels Ajuntaments no ho han tret, perquè ni en Serratella los donaren mes diner que las 25 pessetas que ja deyam, ni oficial ni particularment se sab que s'hagin apoderat del diner dels recaudadors de contribucions ni del de las caixas d'altres municipis.

Repetim la pregunta: ¿D'ahont surt lo diner?

Se ha dit per alguns periódichs que en lo topament dels revoltosos ab la benemèrita entre Salsadella y Cuevas de Vinromá resultaren ferits dos guardias civils.

Oficialment no se sap d'aixó una paraula, y si fos cert, han transcorregut bastants dias per haverse sapigut bé, tant oficial com particularment.

Molts agricultors han obtingut resultats satisfactoria fent servir d'insecticida las fullas de tomatechs. Se trinxen una cantitat d'aquestas fullas y s'posan en una ferrada d'aygua.

Ab aquest líquid se regan los arbres fruyters, y prompte se veuran lliures de tota especie d'insectes. Poch costa, en veritat, fer la prova.

En breu se reanudarà lo servey de correus que la Trasatlántica presta entre Espanya y las Antillas y Filipinas, sortint de Barcelona dintre de pechs dias, un vapor ab destí a Manila.

Lo 20 sortirà de la Habana pera la península un dels trasatlántichs, prebablement lo «Montserrat».

Sembla que la auomenada companyia està en tractes pera fletar alguns vapors, entrejells lo «Miguel Gallart», pera reanudar alguns serveys.

Li han sigut concedits los honors de gete superior d'Administració civil lliure de gastos al conegut comerciant de Barcelona y president del Sindicat d'exportadors de vins don Pere G. Maristany.

L'important periódich de París *Le Temps* consagra al torero don Lluís Mazzantini un article de duas columnas, obra del conegut escriptor Aldophe Brisson.

En la primera part de la crónica Brisson refereix sa entrevista ab Mazzantini en l'hotel poch avans de la corrida, y en la segona assegura que aquest se retirará aviat de toreig, dintre de dos ó tres anys, quan recuperi la fortuna que havia guanyat en sa primera época, y que perdé en nego cis desgraciats.

—Pero allavors V. s' aburrirá—li va dir Mr. Brisson,—perque, á menos que segueixi V. matant toros pera son recreo particular, jo no sé en qué va vosté á emplear lo temps... No 'l concibeixo á vosté reduhit à ser senzillament un agricultor.

(Mazzantini li havia parlat avans de retirarse á sas possessions rústegas d'Andalusia).

Don Lluís respongué, llessant al periodista una mirada maliciosa.

—Hi ha altrás ocupacions...

Y com lo periodista l'interés pera que li revelés ses propòsits, Mazzantini afegí:

—M' anomenan lo Castelar dels toreros. Parlo ab facilitat, y he pronunciat discursos bastant fogosos. Vaig á llessarme á la política. Aquesta es altra arena, en la que també s' ha de véncer á animals que son perillosos com los toros.

Un bon matador deu tenir bons pulmons, valor y sanch freda. Puig que 'm reconeixen aquestas qualitats, jo trobaré la manera d'emplearlas en lo Parlament. Las circumstancias son propicias. A Espanya s' acostan grans aconteixements.

Una situació nova necessita homes nous.

Lo recaudet ahir per concepte de Consums puja á 1229'19 pessetas.

Festa á l' Espluga

En lo corre d'ahir á la nit rebérem lo programa de la vetllada que ab los valiosos elements que 's troban estiuhejant á Villa-Engracia, s' ha procurat organisar pera celebrar la festa de S. Magí.

Se cuydarán de la execució del programa compost la espludida y bella artista d' ópera italiana senyoreta Carreras, la Srta. Ricomá, primer premi del Conservatori de Barcelona que executarà dificilíssimes composicions en lo violí, lo reputat pianista barceloní Sr. Ginestá, los aventatjats aficionats al bell-cant senyoreta Valls y Sr. Freixas, los coneguts postes senyors Torres y Gras y Elías y llegirá també poesias la distingida dama Sra. Sanromá.

Per clou de festa lo Sr. Fons farà imitacions dels mes aplaudits actors y coneguts oradors.

Ab programa tan escullit no hi ha dupte que 's passarà una vetllada deliciosa, no sent difoíl que pera presenciarlo fassi cap á Villa-Engracia bon número de vehins de nostra població y de la capital.

Lo programa complet de la festa es lo següent:

Primera part

Primer.—«Barcarola» (Alió), Sr. Ginestá.

Segon.—«Aria de la Africana» (Meyerbeer) senyor Freixas.

Tercer.—«Quan serás gran» (Martí y Folguera), Sra. Sanromá.

Quart.—«Ave María» (Levzzy) Srta. Valls.

Quint.—«Lectura de poesias» per son autor Gras y Elías.

Sisé.—«Souvenir des Pirenees» (D. Alard) senyoreta Ricomá.

Seté.—«Aria primer acte d' Aida» (Verdi) senyoreta Carreras.

Segona part

Primer.—«Concert núm. 18 (Krentzer) Srta. Ricomá.

Segon.—«Ave María de Otello» (Verdi) Srta. Carreras.

Tercer.—Lectura de poesias per son autor senyor Torres.

Quart.—«Pasquívade» (Gottschalts) Sr. Casas.

Quint.—«Aria de Marina» (Arriete) Sr. Freixas.

Sisé.—«Mandolinata» (Thone) Sr. Ginestá.

Seté.—«Serenata» (Braga) violí, piano y cant, senyoreta Ricomá, Sr. Casas y Srta. Valls.

Tercera part

Primer.—Romansa, Sr. Freixas.

Segon.—«Primavera», poesia (Matheu) Srta. Sanromá.

Tercer.—«Moment musical» (Schubert) Sr. Ginestá.

Quart.—«Sampson y Dalila» (Saint Saens) senyoreta Valls.

Quint.—«Chansonettes» (Ch. Dangla) Srta. Ricomá, violí.

Sisé.—«Manon» (Massenet) Srta. Carreras.

Seté.—Imitació d'actors y oradors per lo senyor Pons.

Com Lo SOMATENT tindrà representació á tan artística festa, en un dels números vinents ne farém la deguda ressenya.

ESCORIAS THOMAS—Végis l' anuñi de la quarta plana, Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 17 d' Agost de 1898

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Ramón Huguet Busquets, 68 anys, Plassa del Castell, 5.—Pere Llori Janet, 14 mesos, Amargura, 34.—Jaime Ferré Salsench, 58 anys, Sant Cayetano, 5.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Lluís.

Sant de demà.—Sant Bernat.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 17

De Málaga y Barcelona en 6 dias v. «Alcira». de 659 ts., ab efectes consignat á don Anton Mas.

De Barcelona en 6 hs. v. inglés «Arana», ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.

Despatxadas

Pera Londres y esc. v. inglés «Arana», ab carga general.

Pera Génova y esc. v. «Alcira», ab carga general,

Pera Mazarrón l. Barcelonés, ab mineral.

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	56'20	Filipinas	
Exterior	64'60	Aduanas	87'80
Amortizable		Cubas 1886	69'12
Fransas	23'40	Cubas 1890	54'50
Norts	24'60	Obs. 6 0/10 Fransa	
Exterior París	40'75	Obs. 2 0/10	37'75

GIROS

París 62'50 Londres 41'

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Nota.—Se reben adheissions al conveni judicial del ferrocarril de Tarragona á Barcelona y Fransa, sense cap comissió, y se satisfán los cupons de Janer y Abril de dita Companyia.

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	56'60	Cubas del 86	69'12
Exterior	64'50	Cubas del 90	54'25
Colonial		Aduanas	78'
Norts	24'60	Oblig. 5 p 8 Almansa	75'75
Fransas	23'30	Id. 3 p 8 Fransa	37'50
Filipinas	71'		

PARÍS

Exterior 40'75 Norts

GIROS

París 62'50 Londres 41'

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.	
» á 8 » vista.	
París á » »	
Marsella á 8 » »	

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	0/10	0/10	0/10
Gas Reusense.		750	
Industrial Harinera.		500	
Banch de Reus.		475	
Manufacturera de Algodon.		400	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

ANUNCIS PARTICULARS

¿Qué es hernia?

La hernia, term^a facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, quebrancia, relaxació, (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Cóm se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), mes ó menos tou ó mes ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las més de las vegadas tirantse al llit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que apareix molts vegadas insensiblement y per relaxació natural dels teixits, ó be á consecuencia d' un esforç voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat continuament á una mort horrible; pera això basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ú obertura que deix passar l' intestí pera efectuarse la estrangulació del mateix.

Consecuencia de lo dit es lo creure que qualsevol armatost mentres tingui 'l nom de braguer ja es suficient pera aliviar sa dolencia, quan no es aixís, sino que és precis que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexper-tas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cautchou, ab ressort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5⁰⁴ m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8⁵⁶ m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12¹¹ t. mercancías, segunda y tercera.
 1⁵⁷ t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5²⁵ m. (per Vilafranca).
 9⁴⁶ m. (per Vilanova).
 1⁵⁸ t. per id.
 7³⁹ t. exprés (dimars, dijous y dissabtes.)

De Reus á Mora

9³³ m.—1⁰⁴ t.—3¹⁰ t.—7⁴⁹ y 9⁵⁷ nit.

De Mora á Reus

4²¹ m.—8⁰⁰ m.—12⁰⁵ t.—6⁰⁴ t.—7³⁶ n.

De Reus á Tarragona

8³⁰ m.—9⁴⁷ m.—2 t.—7⁰⁴ t.

De Tarragona á Reus

7³⁰ m.—12²⁵ t.—4³⁰ t.—8²⁰ n.

De Reus á Lleyda

2¹⁰ m.—5²³ t.

De Lleyda á Reus

5⁵⁰ m.—3⁵⁰ t.

De Reus á Vimbodí

1²⁸ t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9⁵³ m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9³⁰ m. y 11³⁰ n.

De Valencia á Tarragona

11⁰⁰ m. y 6³⁰ t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8³⁰ m.
 De Barcelona (per Tarragona) 9³⁰ m.
 De id. directe 10³⁰ t.
 De id. id. 1³⁰ t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7³⁰ t.
 De Madrid y Zaragoza 2³⁰ n.
 De Lleyda y Huesca 7³⁰ n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten de aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per Barcelona á las 5⁰⁰ m.
 Per id. á las 2⁰⁰ t.
 Per Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Per id. id. id. (per idem) á las 2⁰⁰ t.
 Per Tarragona, directe á las 7⁰⁰ n.
 Per Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y saslíneas á las 8⁰⁰ m.
 Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1⁰⁰ t.
 Los pobles servits per peatens á las 9⁰⁰ m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens de viatgers que regirá desde 1 de Juliol de 1898.

SORTIDAS DE REUS

Mati

Tren núm. 2 á las 4¹⁰
 » » 12 » 5⁴⁵
 » » 14 » 7²⁰
 » » 16 » 8⁰⁹
 » » 4 » 9⁰⁸
 » » 20 » 10⁴⁸

Tarde

Tren núm. 22 á las 12³⁵
 » » 6 » 2³²
 » » 26 » 3¹⁸
 » » 28 » 4⁰²
 » » 30 » 4⁴⁶
 » » 32 » 5³⁰
 » » 34 » 6¹⁸
 » » 36 » 6⁵⁹

Nit

Tren núm. 38 á las 7⁴⁸

SORTIDAS DE SALOU

Mati

Tren núm. 1 á las 4⁵⁶
 » » 11 » 6³⁰
 » » 13 » 7²¹
 » » 15 » 8¹⁰
 » » 19 » 10⁰¹
 » » 3 » 10⁴⁹

Tarde

Tren núm. 25 á las 2³³
 » » 27 » 3¹⁹
 » » 29 » 4⁰³
 » » 31 » 4⁴⁷
 » » 33 » 5³¹
 » » 35 » 6¹⁰
 » » 37 » 7⁰⁰

Nit

Tren núm. 39 á las 7⁴⁹

» » 41 » 8⁴¹

Tranvia á vapor desde la estació del ferrocarril fins devant del carrer Closa de Mestres.

SERVEY DE TRENS COMBINATS QUE REGIRÁ DESDE 1 DE JULIOL DE 1898

Sortidas de la Estació

Mati: 5²⁵ 6⁵⁹ 7⁵⁰ 8⁴⁰ 10³² 11²⁰
 Tarde: 3⁰⁶ 3⁴⁵ 4²⁹ 5¹³ 5⁵⁹ 6⁴⁵ 7²⁸

Sortidas del carrer-Closa de Mestres

Mati: 5⁴⁰ 7¹² 8⁰⁰ 8⁴⁵ 10⁴⁰
 Tarde: 12³⁰ 2¹⁵ 3¹² 3⁵⁶ 4⁴¹ 5²⁵ 6¹²
 6⁵⁵ 7⁴⁴

Observacions: Los dias festius á més dels trens indicats en lo present cuadro sortiran de la estació á las 2¹⁰ y del carrer Closa de Mestres á las 1³⁹.
 Las horas se regiran per lo meridiá de Madrid.

Reus 1 de Juliol de 1898.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADOB FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més económic, lo més efíca, lo mes durader balx garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

JOSEPH IUDOL
 RADA—PARRA DE PRIM—REUS
 Ag. de G. Ferrando—Fins de la Constitució

Moviment del port de Tarragona
 Ag. de M. Llobet y Ferrando en el dia 17
 Ag. de M. Llobet y Ferrando en el dia 17